

20 ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

ΘΕΣΗ 1^η

Το σύγχρονο διεθνές περιβάλλον χαρακτηρίζεται από το ότι η νομιμότητα ισχύει επιλεκτικά, ερμηνεύεται και επιβάλλεται επ' ωφελεία των ισχυροτέρων κρατών. Η αποφυγή εφαρμογής των αποφάσεων του Ο.Η.Ε για την επίλυση του Κυπριακού είναι η αρνητική συνέπεια αυτής της πραγματικότητας για τον Ελληνισμό. Η χώρα μας επιδιώκει να διασφαλίσει την άσκηση όλων των νομίμων κυριαρχικών της δικαιωμάτων και την προάσπιση κάθε ζωτικού συμφέροντός της. Έχει κάθε λόγο να επικαλείται την διεθνή νομιμότητα, με επίγνωση όμως των ορίων αυτής της τακτικής.

ΘΕΣΗ 2^η

Το Κυπριακό είναι ένα μεγάλο διεθνές πρόβλημα εισβολής και κατοχής. Είναι ταυτοχρόνως ζήτημα για τον Ελληνισμό το οποίο επηρεάζει αρνητικά και την εθνική ασφάλεια της Ελλάδας. Η λύση του Κυπριακού περνάει από την αποτροπή της νομιμοποίησης των τετελεσμένων η οποία επιχειρείται με την προώθηση της συνομοσπονδίας υπό τον μανδύα μίας ψευδεπίγραφης ομοσπονδίας. Και προϋποθέτει την ελεύθερη άσκηση όλων των θεμελιωδών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων καθώς και την ισότητα των πολιτών, ελληνοκυπρίων και τουρκοκυπρίων, που έχουν ακυρωθεί από τον εποικισμό που προώθησε η Άγκυρα. Σ' αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα και η Κύπρος συναποδέχονται το δόγμα του Ενιαίου Αμυντικού Χώρου και επιλέγουν αυτόνομα τα μέσα για την υλοποίησή του. Η Ελλάδα στηρίζει την ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση σύμφωνα με τις προβλεπόμενες για κάθε υποψήφια χώρα διαδικασίες αποκλειόμενης κάθε έκτακτης ρήτηρας.

ΘΕΣΗ 3^η

Η τουρκική απειλή έχει μόνιμα χαρακτηριστικά που απορρέουν από την νεοοθωμανική ιδεολογία και τις επεκτατικές βλέψεις του καθεστώτος της γείτονος, οι οποίες αφορούν σε όλες τις χώρες της περιοχής μας. Η επιθετική συμπεριφορά, η περιφρόνηση του διεθνούς δικαίου, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των λαών από την Τουρκία δημιουργούν ένα μείζον ζήτημα ηθικής και πολιτικής τάξεως για την διεθνή κοινότητα και ιδιαίτερα για την Ευρωπαϊκή Ένωση οι οποίες έχουν χρέος να το αντιμετωπίσουν. Σε κάθε περίπτωση, η ανάπτυξη σχέσεων καλής γειτονίας Ελλάδος-Τουρκίας, προϋποθέτει την αναγνώριση εκ μέρους της Άγκυρας του δικαιώματός μας για επέκταση των χωρικών μας υδάτων έως τα 12 μίλια και την αποχώρηση των στρατευμάτων κατοχής από την Κύπρο. Όπως αποδείχθηκε και από την εμπειρία του κοινού ανακοινωθέντος της Μαδρίτης, ελληνοτουρκικές συνομιλίες με τα σημερινά δεδομένα

απλώς υποβοηθούν την Άγκυρα να βελτιώσει την διεθνή της εικόνα και να εμφανίσει ως «ελληνοτουρκικές διαφορές» τις αυθαίρετες μονομερείς διεκδικήσεις της ενθαρρύνοντας την επιθετικότητα και την αδιαλλαξία της. Μ' αυτή την έννοια, η επιχειρηθείσα μετακίνηση από τις σταθερές θέσεις της πολιτικής του Ανδρέα Παπανδρέου αποδείχτηκε εσφαλμένη και αναποτελεσματική.

ΘΕΣΗ 4^η

Η Παιδεία αγκαλιάζει το σύνολο των κοινωνικών λειτουργιών και, τελικά ταυτίζεται με τις θεμελιώδεις αξίες οι οποίες στηρίζουν τον καθημερινό βίο μας. Μ' αυτήν την έννοια η Παιδεία αποτελεί τον πυρήνα της φυσιогνωμίας ενός έθνους και την βάση απάντησης των μεγάλων ερωτημάτων του κάθε πολίτη. Πιστεύουμε ότι ο μορφωμένος άνθρωπος έχει την δυνατότητα να κατανοεί τα ζητήματα της ηθικής ακόμα και όταν αυτά απαιτούν λύσεις έξω από τις κατεστημένες αξίες και αντιλήψεις. Γι' αυτό το λόγο για τους σοσιαλιστές η Παιδεία είναι η πρώτη ρυθμιστική αρχή της κοινωνικής οργάνωσης και προόδου.

ΘΕΣΗ 5^η

Η μόρφωση πρέπει να παρέχεται στον νέο άνθρωπο μέσω του δημόσιου εκπαιδευτικού συστήματος σε συνδυασμό με την προετοιμασία του για συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή. Η άσκηση αυτού του ατομικού δικαιώματος δεν πρέπει να εξαρτάται από την οικογενειακή οικονομική κατάσταση του νέου. Προσβλέπουμε σε έναν άνθρωπο με γνώση της παράδοσης και ικανότητα να εντάσσει στην δράση του τα επινοήματα της τεχνολογίας. Είναι ανάγκη να ενδυναμωθούν οι εκπαιδευτικές λειτουργίες ώστε να αποτραπεί η αποξένωση του νέου από τη ζωή και η υποταγή του σε «εικόνες». Όπως επίσης είναι ανάγκη και το κράτος, αλλά και ο ιδιωτικός τομέας να προωθήσουν τις επιστημονικές ερευνητικές δραστηριότητες οι οποίες συμβάλλουν αποφασιστικά στην βελτίωση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας. Θεωρούμε την τεχνογνωσία καθοριστική για την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας.

ΘΕΣΗ 6^η

Η διάχυση της πληροφορικής στην καθημερινή μας ζωή, οι αυξημένες ανάγκες επικοινωνίας μας με άλλους λαούς και η εισβολή ξένων οπτικοακουστικών προϊόντων, ιδίως μέσω της τηλεόρασης, έχουν σαν αποτέλεσμα την απαξίωση και την φθορά του κοινού πολιτισμικού μας χώρου και ιδιαιτέρως της ελληνικής γλώσσας. Η απειλή αυτή ενισχύεται από το αίσθημα εθνικής μειονεξίας που επιχειρούν να καλλιεργήσουν πολιτικά περιθωριακές ομάδες με δυσανάλογες με την απήχησή τους

προσβάσεις σε μέσα ενημέρωσης, πολιτικούς ομίλους και ινστιτούτα εξωτερικής πολιτικής και άμυνας. Σ' αυτήν την εξέλιξη οφείλουμε να απαντήσουμε με τον πολιτισμό μας, με την πολιτική μας για την λαϊκή παιδεία. Οφείλουμε να σταθούμε δίπλα στο δυναμικό μας των γραμμάτων και των τεχνών ώστε να ενισχυθεί η πολιτισμική παραγωγή και η ποιότητά της. Και έχουμε επίσης υποχρέωση να θέσουμε το θέμα της διάδοσης των πολιτισμικών μας προϊόντων στο λαό ιδίως μέσω της τηλεόρασης, κρατικής και ιδιωτικής.

ΘΕΣΗ 7^η

Η Ελλάδα είναι συστατικό στοιχείο της Ευρώπης για λόγους ιστορικούς αλλά και πολιτισμικούς. Δεν έχουμε κανένα λόγο να είμαστε ευρωπαϊστές γιατί είμαστε ευρωπαίοι. Η συμμετοχή μας σε μία πολυεθνική ένωση ανεξάρτητων κρατών όπως είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση συνεπάγεται περιορισμούς στην άσκηση της λαϊκής κυριαρχίας τους οποίους πρέπει να αποτρέψουμε όσο το δυνατόν περισσότερο. Και είμαστε απολύτως αντίθετοι όπως και όλα τα έθνη με ιστορία και φυσιογνωμία στο χώρο της Ένωσης, με την άποψη ότι η συμμετοχή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση τελικά μας επιφυλάσσει μόνο τη θέση μίας περιοχής και μίας πληθυσμιακής μονάδας ενός ευρύτερου χώρου. Αντιθέτως πιστεύουμε ότι η συμμετοχή μας εμπλουτίζει την Ένωση με τις πολιτισμικές και οικονομικές μας δυνάμεις, όπως συμβαίνει και με κάθε άλλη χώρα συμμετοχο. Ακριβώς αυτά τα αποθέματα, πνευματικά και υλικά, του κάθε κράτους-μέλους προσδίδουν στην Ένωση την προστιθέμενη αξία της. Και τελικά κάθε υπερεθνικό μόρφωμα προϋποθέτει έθνη-κράτη και μάλιστα ισχυρά για να το στηρίξουν. Γι' αυτό και απορρίπτουμε την – περιθωριακή ούτως ή άλλως – ιδέα της αποδυνάμωσης του έθνους-κράτους. Η χώρα μας συμμετέχει στην προσπάθεια της οικοδόμησης του Ευρωπαϊκού Σπιτιού με επίγνωση ότι ο βασικός χαρακτήρας της είναι μια σκληρή διακρατική διαπραγμάτευση. Σ' αυτό το πλαίσιο, οφείλουμε να συνδυάσουμε την προάσπιση των εθνικών μας συμφερόντων με την συμβολή μας στον αγώνα των προοδευτικών πολιτικών δυνάμεων και κινημάτων της ηπείρου μας για μία δικαιότερη, δημοκρατικότερη και πιο πραγματιστική ευρωπαϊκή ενοποίηση.

ΘΕΣΗ 8^η

Η νεοφιλελεύθερης έμπνευσης συνθήκη του Μάαστριχτ κόστισε στη χώρα μας ανεργία, επιδείνωση του εμπορικού ισοζυγίου με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συγκρατημένους ρυθμούς πραγματικής ανάπτυξης. Αντιθέτως ένας στενός κύκλος εχόντων και κατεχόντων ωφελήθηκε ιδιαίτερα από την απελευθέρωση της κίνησης των βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων. Οι αρνητικές επιπτώσεις της πολιτικής της ονομαστικής σύγκλισης στην απασχόληση και στην ανάπτυξη της χώρας μας διέψευσαν τον ισχυρισμό της Νέας

Δημοκρατίας ότι η ένταξή μας στην Ε.Ο.Κ. θα ωφελήσει οικονομικά τη χώρα. Η Ελλάδα, όπως και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, καταβάλλουν τίμημα για την συμμετοχή τους στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, προκειμένου να ωφεληθούν από την αυξημένη ισχύ του μεγάλου ενιαίου οικονομικού χώρου και εμπορικού συνασπισμού μετά την ολοκλήρωσή του. Από το Μάαστριχτ μέχρι σήμερα, οι όροι με τους οποίους η χώρα μας αποδέχθηκε την συμμετοχή της στην Ο.Ν.Ε. επιδεινώθηκαν δραματικά. Η, περίπου, διάλυση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και η επαπειλούμενη περικοπή των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την σύγκλιση των επιπέδων ανάπτυξης – μέσω ταμείων και πακέτων – ουσιαστικά καταργεί την οικονομική ένωση και την περιορίζει στο κοινό νόμισμα. Η αξία της συμμετοχής μας στη ζώνη του ΕΥΡΩ έχει συνεπώς υποστεί μείωση. Αλλά και το κόστος απόκτησης του ΕΥΡΩ έχει αυξηθεί σημαντικά. Το Σύμφωνο Σταθερότητας παρατείνει επ' άπειρον την στενή, κοινωνικά άδικη και ακατάλληλη για την ελληνική οικονομία δημοσιονομική πολιτική. Και – επί πλέον αυτού – η εκχώρηση της εξουσίας για την άσκηση νομισματικής πολιτικής από τις δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις στις κεντρικές τράπεζες μονιμοποιεί την अपαράδεκτη δημοσιονομική πολιτική και τις αρνητικές επιπτώσεις της στην απασχόληση, ανεξάρτητα από την βούληση του λαού και την έκφρασή της στις εκλογές για την ανάδειξη κυβερνήσεως. Σ' αυτό τον αδιέξοδο «μονόδρομο» του νεοφιλελευθερισμού, ως ευρωπαίοι σοσιαλιστές οφείλουμε να αντιπαραθέσουμε τον δικό μας δρόμο.

ΘΕΣΗ 9^Η

Το ΠΑΣΟΚ αγωνίζεται για να αλλάξει την ασύμφορη για τη χώρα μας και ανεδαφική για την ευρωπαϊκή ενοποίηση πορεία η οποία ακολουθείται μέχρι σήμερα. **Επιδιώκουμε εκτός από το κοινό νόμισμα να υπάρξει και οικονομική ένωση. Επιδιώκουμε τον συντονισμό των προσπαθειών των προοδευτικών δυνάμεων στην Ευρώπη για να επανέλθει η ευθύνη της οικονομικής πολιτικής στις κυβερνήσεις των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιδιώκουμε την αντικατάσταση του Συμφωνου Σταθερότητας από ένα σύμφωνο για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση. Επιδιώκουμε την θεσμική κατοχύρωση της σταδιακής αύξησης των πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σύγκλιση των επιπέδων ανάπτυξης ώστε να μην εξαρτάται η πορεία της ενοποίησης από τις κατά καιρούς σκοπιμότητες των ισχυρών κρατών-μελών και της εκάστοτε ηγεσίας τους. Τέλος, αγωνιζόμαστε για την ανασυγκρότηση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής ώστε να αποτραπεί η κατάρρευση της ελληνικής γεωργίας και η περιθωριοποίηση των αγροτών μας. Σε κάθε περίπτωση, η χώρα μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οφείλει να συμπεριφέρεται ως ισότιμο μέλος - όπως πράγματι είναι - και όχι ως παθητικός παρατηρητής της λήψης αποφάσεων από τους άλλους εταίρους. Έχουμε και συμφέρον αλλά και**

συμβατική υποχρέωση να έχουμε θέσεις και να επιδιώκουμε να γίνονται αποδεκτές.

ΘΕΣΗ 10η

Ανεξάρτητα από τις εξελίξεις στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αμετακίνητος στόχος μας παραμένει η αποκατάσταση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Υπάρχουν συγκεκριμένες δυνατότητες να αντιστραφεί η μέχρι σήμερα πορεία και να αρχίσει η αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος επ' ωφελεία των ανέργων, των φτωχών, των εργαζομένων και βέβαια των αγροτών μας. Σωστά συνδέεται η κοινωνική δικαιοσύνη με την ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση. Δεν τις προϋποθέτει όμως. Για τους σοσιαλιστές η κοινωνική αδικία δεν είναι ανεκτή με το πρόσχημα της συγκρατημένης ανάπτυξης ή της χαμηλής ανταγωνιστικότητας. Πολύ περισσότερο όταν η δημοσιονομική πολιτική τα τελευταία χρόνια είχε την δική της συμβολή στην αύξηση της κοινωνικής αδικίας. Εμείς αντιθέτως πιστεύουμε ότι το κλειδί για την ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα είναι η πλήρης απασχόληση ενός δυναμικού με υψηλά αποθέματα τεχνογνωσίας στο πλαίσιο μίας πραγματιστικής δημοσιονομικής πολιτικής. Και παράλληλα είναι απαραίτητο να ενισχύεται η αναδιανεμητική δράση του φορολογικού συστήματος, να αυξάνεται ο κοινωνικός μισθός και να αναπτύσσεται η κάλυψη των κοινωνικά αποκλεισμένων.

ΘΕΣΗ 11^η

Δεν είναι αλήθεια ότι το κόστος της εργασίας επηρεάζει σημαντικά το κόστος παραγωγής μίας σύγχρονης επιχείρησης. Δεν πιστεύουμε σε μία οικονομία με συγκριτικό πλεονέκτημα τη φτηνή εργασία όπως δοκιμάστηκε στις «τίγρεις» της Άπω Ανατολής και απέτυχε. Δεν πιστεύουμε ότι το επενδυτικό κλίμα θα επηρεαστεί αρνητικά από την αναβάθμιση της εργασίας. Ακριβώς το αντίθετο. Και γι' αυτό το λόγο αλλά και προκειμένου να αυξηθεί η απασχόληση είμαστε υπέρ της σταδιακής και σχεδιασμένης μείωσης των ωρών εργασίας χωρίς μείωση των αποδοχών. Μεγάλες μονοπωλιακές δημόσιες επιχειρήσεις και νέες ιδιωτικές επενδύσεις επιχορηγούμενες από τον αναπτυξιακό νόμο προσφέρονται για την άμεση εφαρμογή του μέτρου, ενώ ταυτοχρόνως θα γίνει η επεξεργασία του τρόπου επέκτασής του. Αυτή είναι η πρώτη διαρθρωτική αλλαγή αναπτυξιακού χαρακτήρα.

ΘΕΣΗ 12^η

Η δεύτερη μεγάλη διαρθρωτική αλλαγή αφορά στην εξυγίανση της κοινωνικής ασφάλισης. Το σημερινό «σύστημα» με τις αναρίθμητες προνομιακές παροχές και την υφαρπαγή κοινωνικών πόρων από ισχυρές συντεχνίες σε συνδυασμό με την σύγχυση της ασφάλισης με τις

προνοιακές καλύψεις εξαντλεί σύντομα τα περιθώρια χρηματοδότησής τους. Υποστηρίζουμε ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα με ισότητα ανάμεσα στους ασφαλισμένους, ισότητα ανάμεσα στις γενεές, απαλλαγμένο από προνοιακές καλύψεις και με δυνατότητες επιλογής του χρόνου έναρξης της συνταξιοδότησης σε συνδυασμό με το ύψος της σύνταξης. Για να σταματήσουν κάποτε και στην Ελλάδα οι συντάξεις της πείνας.

ΘΕΣΗ 13^H

Σήμερα, περισσότερο παρά ποτέ, είναι αναγκαία η, όσο το δυνατόν, αποτελεσματικότερη αξιοποίηση κάθε αναπτυξιακής δυνατότητας ώστε να αυξηθεί το επίπεδο της απασχόλησης. Αργούν παραγωγικό δυναμικό και προσκόλληση σε αναχρονιστικά πλαίσια παραγωγικών διαδικασιών αποτελούν απαράδεκτη σπατάλη πόρων. Η αύξηση της παραγωγικότητας υπαγορεύει τρεις παρεμβάσεις:

- την έμφαση στην δικτύωση μικρών επιχειρήσεων με την διευκόλυνση της εξασφάλισης πόρων από το πιστωτικό σύστημα για ενίσχυση της κεφαλαιακής τους βάσης
- την νομοθετική ρύθμιση του πλαισίου δράσης της κοινωνικής οικονομίας σε σύγχρονη και ανταγωνιστική βάση
- την ρύθμιση της αγοράς ακινήτων με στόχο την αξιοποίηση αλλά και την διασφάλιση της βιωσιμότητάς του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος.

Οι παρεμβάσεις αυτές μπορούν να προσδώσουν αυξημένη δυναμική στην μεγέθυνση της πραγματικής οικονομίας και να δημιουργήσουν νέες θέσεις εργασίας. Αυτές οι παρεμβάσεις αποτελούν μία τρίτη σημαντική διαρθρωτική αλλαγή.

ΘΕΣΗ 14^H

Ανάπτυξη της Χώρας είναι η ανάπτυξη της περιφέρειας, η ανάπτυξη της επαρχίας. Παραγωγική, πολεοδομική, πολιτισμική. Ανάπτυξη με διάσταση ποιότητας. Η επιταχυνόμενη συσσώρευση δραστηριοτήτων στο λεκανοπέδιο της Αττικής, η καταστροφική και άναρχη πολεοδομική του επέκταση, λειτουργεί ως κίνητρο εσωτερικής μετανάστευσης και παράγει απάνθρωπες συνθήκες ζωής. Οδηγεί σε ασφυκτική συγκέντρωση. Αντιστρατεύεται την ουσιαστική αποκέντρωση. Η αποκέντρωση και η αυτοδιοίκηση δεν πραγματοποιούνται μόνον με αναδιανομές γραφειοκρατικών εξουσιών. Προϋποθέτουν σχεδιασμένη κατανομή παραγωγικών και πολιτισμικών δράσεων.

ΘΕΣΗ 15^H

Οι ΔΕΚΟ κοινής ωφελείας παραμένουν πάντοτε σημαντική συνιστώσα της οικονομικής και κοινωνικής προόδου. Ιδιαίτερα όσες αναφέρονται σε

τομείς αιχμής, όπως οι τηλεπικοινωνίες και η ενέργεια, αποτελούν και το κύριο μέσο για την προσπέλαση της χώρας μας στην εξέλιξη της τεχνολογίας την οποία επιδιώκουν να κατέχουν και να νέμονται αποκλειστικά τα ισχυρά έθνη-κράτη. Γι' αυτούς τους λόγους οι ΔΕΚΟ αυτές πρέπει να παραμείνουν υπό δημόσιο έλεγχο. Η επαρκής κεφαλαιακή βάση των δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών με πόρους προερχόμενους από το φορολογικό σύστημα και τα σταθερά τιμολόγια (συμβατά με το σημερινό αντιπληθωριστικό οικονομικό περιβάλλον) είναι δύο βασικοί άξονες λειτουργίας μίας ΔΕΚΟ. Αντιθέτως, οι ιδιωτικοποιήσεις, αλλά και οι μετοχοποιήσεις μεγάλης έκτασης των ΔΕΚΟ είναι οικονομικά παράλογες, αντιαναπτυξιακές και κοινωνικά άδικες δεδομένου ότι οδηγούν σε αύξηση των τιμολογίων και επενδύσεις με κίνητρο το γρήγορο κέρδος και όχι την ανάπτυξη και την έρευνα. Σ' αυτό το πλαίσιο είναι απολύτως αναγκαία η απεξάρτηση των ΔΕΚΟ από κάθε μορφής οικονομική ή πολιτική διαπλοκή με ιδιωτικά συμφέροντα.

ΘΕΣΗ 16^Η

Ο εκσυγχρονισμός του κοινωνικού κράτους υπήρξε βασική συνιστώσα του κυβερνητικού προγράμματος του ΠΑΣΟΚ στις εκλογές του 1996. Ο στόχος παραμένει επίκαιρος πολύ περισσότερο επειδή η εξέλιξη μέχρι σήμερα υπήρξε αρνητική. Ως δικαιολογία προβάλλεται η στενότητα των διαθέσιμων πόρων και ως ένδειξη αγαθής προθέσεως, η παρά ταύτα, αύξηση των κοινωνικών δαπανών. Το πρόβλημα της κοινωνικής πολιτικής όμως δεν αφορά κυρίως την χρηματοδότησή της, αλλά την αξιοποίηση των δαπανών που πραγματοποιούνται ώστε να βελτιώνεται και να επεκτείνεται το φάσμα των υπηρεσιών προς τον πολίτη. Η επίκαιρη απαίτηση για το Εθνικό Σύστημα Υγείας δεν είναι η αύξηση του αριθμού των νοσοκομείων. Αντιθέτως είναι ο εξορθολογισμός των δαπανών για τα νοσοκομεία, η βελτίωση των ήδη υπαρχόντων και – επί τέλους – η στροφή στην πρωτοβάθμια φροντίδα. Η επίκαιρη απαίτηση για την Πρόνοια δεν είναι η συντήρηση του πολυδάπανου, αναποτελεσματικού, πολυκέφαλου και ιδρυματικού τύπου συστήματος. Αντιθέτως είναι η στροφή στην φροντίδα στο σπίτι για τα άτομα που την έχουν ανάγκη για οποιονδήποτε λόγο. Όπως και η σύγχρονη πολιτική φαρμάκου δεν είναι η αλόγιστη αύξηση της κατανάλωσης, αλλά η χορήγησή του με αποκλειστικώς ιατρικά κριτήρια.

ΘΕΣΗ 17^Η

Η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού δημιουργεί την ανάγκη ενός αποτελεσματικότερου συστήματος από αυτό που μορφοποιείται με τα παραδοσιακά επιδόματα ανεργίας. Δυστυχώς η φτώχεια δεν συντροφεύει σήμερα μόνον τον άνεργο. Ευρύτατες ομάδες εργαζομένων σπρώχνονται κάτω από το όριο της φτώχειας ακόμα και

αν διατηρούν τις θέσεις εργασίας τους. Απορρίπτουμε κατηγορηματικά την αναχρονιστική θέση περί άρσης της καθολικότητας του κράτους-πρόνοια ούτως ώστε με εστιασμένες παροχές να καλυφθούν οι κοινωνικά αποκλεισμένοι. Αντιθέτως πιστεύουμε ότι στο πλαίσιο του σύγχρονου κράτους-πρόνοια το οποία διατηρεί την καθολικότητά του για το σύνολο του πληθυσμού, αναπτύσσονται πρόσθετα ειδικά προγράμματα με εστιασμένες παροχές προς τους κοινωνικά αποκλεισμένους. **Αυτά τα προγράμματα πρέπει να συνθέτουν το Δίκτυο Προστασίας κατά της Φτώχειας δηλαδή την διασφάλιση ενός ελάχιστου εισοδήματος για τον κάθε πολίτη ο οποίος δεν το διαθέτει.** Η εφαρμογή του Δικτύου Προστασίας κατά της Φτώχειας μπορεί να επιτευχθεί με την διεύρυνση των δικαιούχων του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΕΚΑΣ) πέραν των συνταξιούχων και σε άλλες κοινωνικές ομάδες μέχρις ότου καλύψει το σύνολο των φτωχών και με την συμπλήρωση των παροχών του σε χρήμα με παροχές σε είδος.

ΘΕΣΗ 18^H

Είναι κοινή αίσθηση ότι η σχέση του πολίτη με το κράτος επιδεινώνεται. Οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι στον τομέα αυτό η απόδοσή μας μέχρι σήμερα δεν ήταν αυτή που θα έπρεπε. Ασφαλώς η ριζική τομή του νόμου 2190 υπήρξε σημαντική και διασφαλίζει σε πολύ μεγάλο βαθμό την ισότητα των πολιτών σε ότι αφορά την είσοδό τους στον Δημόσιο Τομέα. Υπάρχουν όμως και σοβαρές καθυστερήσεις. Παραμένει ανεκπλήρωτο το αίτημα για γρήγορη και αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πολίτη από τις δημόσιες υπηρεσίες. Εξακολουθεί σε μεγάλο βαθμό ο πολίτης στην περιφέρεια να στερείται στοιχειωδών δημόσιων υπηρεσιών. Την τελευταία περίοδο έχουν επίσης παρουσιαστεί νέα προβλήματα ή έχουν επιδεινωθεί ήδη υφιστάμενα. Η χώρα παρουσιάζεται όλο και περισσότερο ανοχύρωτη μπροστά στις πυρκαγιές και στις πλημμύρες. Η εγκληματικότητα αυξάνεται ραγδαία μετατρέποντας την Ελλάδα από όαση ατομικής και οικογενειακής ασφάλειας σε έρμαιο παράνομων δραστηριοτήτων. Οι συγκοινωνίες παραμένουν προβληματικές και η εθνική υποδομή ανολοκλήρωτη και υποβαθμισμένη. Και παραμένει πάντοτε ο πολίτης ανήμπορος να βρει το δίκιο του ακόμα και στην πιο επουσιώδη διαφορά του με έναν συμπολίτη του – πολύ περισσότερο με το κράτος – με την βραδύτητα και το κόστος απονομής της Δικαιοσύνης. **Αυτά τα προβλήματα της καθημερινότητας ζητούν την λύση τους τώρα χωρίς άλλη καθυστέρηση. Αυτή είναι και η μόνη έννοια του εκσυγχρονισμού η οποία μπορεί να είναι αποδεκτή από μία σοσιαλιστική πολιτική δύναμη.**

ΘΕΣΗ 19^H

Η υποβάθμιση της ποιότητας της ζωής αποδίδεται συνήθως στην στενότητα των διαθέσιμων πόρων. Αυτό είναι εν μέρει μόνον ορθό

δεδομένου ότι επιμηκύνει την διάρκεια των προγραμμάτων βελτίωσης της ποιότητας της ζωής μας. Δεν ερμηνεύει όμως ούτε την στασιμότητα ούτε την επιδείνωση της κατάστασης. **Η βελτίωση της ποιότητας της ζωής χρειάζεται, πολύ περισσότερο από τους πόρους, διάθεση σύγκρουσης με κατεστημένα συμφέροντα οριακής νομιμότητας και με την διαφθορά η οποία μετατρέπει την καθημερινή δυσκολία του πολίτη σε πηγή ιδιωτικού πλουτισμού.** Οι λύσεις των προβλημάτων της καθημερινότητας είναι πολυσυζητημένες, γνωστές και καταγεγραμμένες στα προγράμματά μας. Ζητούμενο παραμένει η πολιτική βούληση και η ικανότητα διαχείρισης των δημόσιων υποθέσεων από την κυβέρνηση.

ΘΕΣΗ 20^Η

Η παρέκκλιση του κυβερνητικού έργου από το προεκλογικό μας πρόγραμμα και τις αποφάσεις του 4^{ου} Συνεδρίου δημιουργεί σύγχυση στο λαό και ιδιαίτερα στη λαϊκή μας βάση. Το αποτέλεσμα της σύγχυσης είναι η διαπιστωμένη συρρίκνωση της επιρροής μας και η αποσταθεροποίηση της πολιτικής κατάστασης. Είναι αναγκαίος ο άμεσος αναπροσανατολισμός της κυβερνητικής πολιτικής ώστε να εναρμονιστεί με το πρόγραμμά μας. Αυτός είναι ο δρόμος της συνέπειας και της νίκης. Αντιθέτως η επιμονή στην σημερινή στρεβλή πορεία οδηγεί στην πολιτική και εκλογική αποτυχία. Η εκλογική αποτυχία προκειμένου να παραμείνεις συνεπής σε πολιτικές σου δεσμεύσεις προς τον λαό είναι δεκτή. Αλλά εκλογική αποτυχία μέσα από την φαλκίδευση της πολιτικής σου είναι επιεικώς ακατανόητη.

Το ΠΑΣΟΚ απορρίπτει κατηγορηματικά και απερίφραστα οποιαδήποτε ανορθόδοξη μεθόδευση με πρόσχημα την αποτροπή της αποτυχίας και της ήττας. Επιλογές όπως οι πρόωρες εκλογές ή η, χωρίς πολιτικές προϋποθέσεις, αλλαγή του εκλογικού συστήματος θα οδηγήσουν σε ακόμη χειρότερα αποτελέσματα. Πέρα από την πολιτική αποτυχία και την εκλογική ήττα θα υπονόμειαν την ήδη κλονισμένη αξιοπιστία του πολιτικού συστήματος αλλά και την πολιτική εντιμότητα της παράταξης η οποία έχει κατακτηθεί από την παράδοση της στις επάλξεις των δημοκρατικών αγώνων. Η κατεύθυνση πρέπει να είναι σαφής: **συμμόρφωση της κυβερνητικής πολιτικής με το πρόγραμμά μας, παραγωγικό κυβερνητικό έργο επ' ωφελεία των λαϊκών τάξεων, εξάντληση της τετραετίας και νίκη στις εκλογές του Σεπτεμβρίου του 2000.**